

Адкрыццё сесіі Вярхоўнага Савета СССР

27 кастрычніка ў Маскве пачала работу Трэцяя сесія Вярхоўнага Савета СССР пятага склікання.

Дэпутаты і госці задоўга да пачатку пасяджэння сабраліся ў Крамлі. А дзясцят гадзіне раніцы ў Вялікім Крамлёўскім палацы адбылося першае пасяджэнне Савета Саюза. Старшынстваваў Старшыня Савета Саюза дэпутат П. П. Лабануў. Адначасова ў памяшканні Крамлёўскага тэатра пад старшынствам Старшыні Савета Нацыянальнасцей дэпутата Я. Б. Пейве праходзіла пасяджэнне Савета Нацыянальнасцей. Бурнымі апладысмантамі сустралі дэпутаты і госці кіраўнікоў Камуністычнай партыі і Саветаў урада.

На раздзельных пасяджэннях Палат былі зацверджаны паўнамоцтвы новавыбраных дэпутатаў. Затым на раздзельных пасяджэннях Палат аднадушна быў зацверджаны парадак дня сесіі і парадак дня яе работы.

Сесія разгледзіць наступныя пытанні:

1. Аб дзяржаўным плане

развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1960 год.

2. Аб дзяржаўным бюджэце СССР на 1960 год і аб выкананні дзяржаўнага бюджэту за 1958 год.

3. Аб праекце Закона аб бюджэтных правах Саюза ССР і саюзных рэспублік.

4. Аб праекце Закона аб парадку адклікання дэпутатаў Вярхоўнага Савета СССР.

5. Аб міжнародным становішчы і знешняй палітыцы Саветаў Саюза.

6. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР.

У 11 гадзін у Вялікім Крамлёўскім палацы пачалося сумеснае пасяджэнне Савета Нацыянальнасцей і Савета Саюза. Сесія прыступіла да разгляду першага пытання парадку дня.

З дакладам аб плане развіцця народнай гаспадаркі СССР на 1960 год выступіў намеснік Старшыні Савета Міністраў СССР Старшыня Дзяржплана СССР дэпутат А. М. Касыгін.

Сесія працягвае сваю работу.

ТАСС.

ПРАЛЕТАРЫ УСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СІАУЗА ПІСЬМЕННІКАУ БССР

№ 85 (1411)

Серада, 28 кастрычніка 1959 года

Цана 40 кап.

Акрыленыя марай

Два гады назад мінчане з гонарам гаварылі гасям беларускай сталіцы:

— Хутка ў нас пачне працаваць завод аўтаматычных ліній.

А сёння прадукцыя гэтага прадпрыемства з прыгожай заводскай маркай «МЗЛД», што азначае Мінскі завод аўтаматычных ліній, ужо шырока вядома не толькі ў нашай рэспубліцы, але і далёка за яе межамі. Многа месцаў безаганна дзейнічае зроблена мінчанамі аўтаматычная лінія па апрацоўцы калектарнаў на Луганскім цэлавозбудуўнічым заводзе. Даўно ўступіла ў эксплуатацыю і аўтаматычная лінія па апрацоўцы поршневых на Заволжскім матарабудуўнічым заводзе. Цяпер, у перадавыя дні, мінчане заканчваюць яшчэ дзве складаныя, створаныя на аснове найвейшай айчынай тэхнікі аўтаматычныя лініі па апрацоўцы каронных падшыпнікаў. Яны з'яўляюцца ў строй на трактарабудуўнічых гігантах Расійскай Федэрацыі. Пра станкі я не гавару: прадпрыемства выпусціла іх ужо многія дзсяткі. А кожны такі станок узяў сабой у поўным сэнсе слова ўнікальнае вытворча-тэхнічнае арганізацыю, які змяняе ад дзсяткі да п'ятнаці звычайных станкоў з адпаведнай колькасцю рабочых станочнікаў.

Усе гэтыя мо' трохі сухаватыя звесткі нельга не прывесці, калі гаворка заходзіць пра Мінскі завод аўтаматычных ліній і яго маладыя калектывы. Малады не толькі па вытворчым стажу, але і па ўзросту членаў гэтага калектыву: рабочых, тэхнікаў, інжынераў, канструктараў, камандзіраў вытворчасці. Вось пра некаторых іх, пра акрыляючых мары і творчых справы гэтых людзей мы і хочам расказаць.

... Маладоць. Наша савецкая моладзь не любіць, не церпіць тужлівага і сумнага рэзуду. У век штурму Космусу і авіяцыі мільянаў гектараў паліны, у век будаўніцтва гіганцкіх электрастанцый і тытанічных барысаў за мір ва ўсім свеце, — у дні і гады ўсенароднай будоўлі камунізму немыслима жыць без акрыляючых, светлых і натхненых творчых мары. Чалавецтва тысячгадоўна і новай шляхі ў міжпланетнай прасторы. Герберт Уэлс называў летучымі бясмертнымі геныя рэвалюцыі Уладзіміра Ільіча толькі за тое, што Ленін у гутарцы з вядомым англійскім пісьменнікам намяляваў перад ім карціну будучай электрыфікацыі ў той час разбуранай і галоднай Савецкай краіны. А сёння мы будзем будаваць гідрэлектрастанцыю, якая па сваёй магутнасці перавысіць ледзь не ўсе электрастанцыі Злучаных Штатаў Амерыкі. Селянін бедняк былой царскай Расіі марыў набыць хоць бы якога захудалага коніка, на якім бы ён мог апрацоўваць сваю жабрацкую палоску зямлі. А сёння шматлікія нашы трактарыя вывозіць дзсяткі і сотні тысяч стаўных коней для сельскай гаспадаркі краіны.

Першым у свеце і самым верным барацьбітом за мір называюць народы нашай планеты Мікіту Сяргеявіча Хрушчоў. І ў якім бы, нахай самым глухім і аддаленым кутку зямлі ні згучаліся злавесныя хмары вайны, усё чалавецтва ў тую ж мінуту скіроўвае поўныя веры ў мір пагляды на горад, імя якому — Масква.

Мы адказваем не толькі за сабе, за будучыню сваіх дзяцей. Мы адказваем за заўтрашні дзень, за будучыню ўсяго чалавецтва. Бо будучыня — гэта камунізм, а мы першыя ў свеце будзем яго. І таму няма ў нас дома, сямі, калектыву, дзе б

Аляксандр МІРОНАУ.

Ды ці толькі ў гэтым? Што, здавалася б, можа быць прасцей, чым праца слесар-абароччыка на лубым, нахай самым вялікім і складаным прадпрыемстве. Есць чаржы дэталі, якія ты павінен паставіць на строга адведзенае для іх месца. Есць майстар, які кіруе тваёй працай. Есць канструктар, які назірае за ёй. Рабі так, як паказваюць, і ўсё астатняе ідзе не датычыцца.

Але, аказваецца, на заводзе аўтаматычных ліній і ўнікальных арганізаваных станкоў быць такім слесарам і так працаваць — нельга. Слесар-абароччык на гэтым заводзе абавязкова павінен ведаць і гідрэліку, і пнеўматыку, і складаную электраабсталяванне, і галоўныя прычыны ўзаемадзеяння мутарэлічных вузлоў. Акрамя таго, не хто іншы, як сам ён абавязаны рабіць адладку, рэгуліроўку сабраных станкоў. Можна ўявіць сабе, што будзе, калі слесар у час зборкі станка дапусціць не памылку, а проста невялікую недакладнасць. Тады разбірай усю махіну, шукай, кліч на дапамогу!

І каб не было такіх выпадкаў, каб усё на заводзе ішло так, як марыць і хоча ўвесь калектыў, тут унікальна і развілася яшчэ адна форма новай камуністычнай працы, якую самі рабочыя жартам называюць «адліны калектывніцкія дні, найкаваліфікаванейшы майстар сваёй справы слесар-абароччык Міхаіл Лешчанка адладвае арганізаваны станок, зроблены на Аршанскага завода швейных машын. Пабудзі маладота рабочага сяродначы і ён беспамылкова расказа аб гэтым станку тако, што не адразу зойдзецца ў самыя складаныя тэхнічныя дапаможнікі. Сам сабраў усё, выпрабаваў, тысячы разоў праверыў кожны вінік, кожную дэталю — і ведае. А побач з Лешчанкам працуе, вучыцца ў яго, пераімае і вопыт, і віртуозныя навыкі выдатнага майстра яго таварыш па працы, таксама малады слесар Анатоль Барбоскі. На працягу некалькіх месяцаў сяброў адладзілі не адзін станок. Складаная навука адладкі даецца нялёгка. Апалядоўваць ён, Анатоль цяпер самастойна адладвае станок для аршанцаў. Гэта і ёсць «адліны дні адліны».

Цяпер на прыкладу Міхаіла Лешчанкі 60 высокакваліфікаваных спецыялістаў Мінскага завода аўтаматычных ліній выхоўваюць з маладых абароччыкаў яшчэ 60 такіх жа майстроў сваёй справы. І няма сумнення ў тым, што заўтра іх будзе ў многа разоў больш. Гэта патрэба заводу, роднай краіны, а раз патрэба — значыць і будзе.

Так на ўсім на Мінскім заводзе, ва ўсёй яго цэху. На прыкладу Барыса Ільіна ўступіў у брыгаду камуністычнай працы малады канструктар па інструменту Уладзімір Палонскі. Устапаюць і іншыя інжынеры. Каб дапамагчы роднаму заводу, стаў за станок рабочым-расточнікам тэхнік Уладзімір Кажыяка, а следам за ім Палонскі прызначыў наладчыкам станкоў тэхнік Аляксандр Струміла.

На заводзе працуе многа камсамольцаў, і кожны камсамалец абавязкова вучыцца ў тэхніку або ў палітэхнічным інстытуце, хоць пераважна большасць з іх прыйшлі на прадпрыемства пасля заканчэння сярэдняй школы. Але ж гэтага мала. З такімі ведамі нельга працаваць на заводзе, які вырабляе тэхніку заўтрашняга дня. І той жа канструктар камсамалец Уладзімір Палонскі ў вольны ад работы час пасіхова вучыцца на чвэртым курсе вочнага аддзялення палітэхнічнага інстытута, работніца Зіна Машкова — на трэцім курсе аўтаматычнага тэхнікума, электрык Леанід Івашкевіч — на трэцім курсе палітэхнічнага інстытута...

— А скажыце, — спытаў я ў Палонскага ў час нашай з ім шчырай гутаркі, — чаго вы хочаце, аб чым марыце больш за ўсё?

— Я асабіста аб'ём? — усмінуўся юнак. — Для мяне, для кожнага з нас гэтыя словы непраздзельныя. Усё, што дорага ўсім нам, у аднолькавай ступені дорага мне асабіста.

Ён падумаў і ўсё з той жа спакойнай, крху задумлівай усмешкай закончыў так, як толькі мог сказаць чалавек, наперадзе ў якога — усё жшчэ.

— Я не ведаю, ці можна гэта назваць марай. Але я ведаю, што праз два гады абавязкова буду інжынерам. Да таго часу, а магчыма і крху пазней — я ў гэтым пераказаным — усё рабочыя намага прадпрыемства абавязкова набудуць веды і вопыт, раўназначны ўзроўню тэхніка. Хіба гэта не мета, у імя якой варта працаваць і жыць?..

Гэта — мета! Роўна 40 працэнтаў усіх аўтаматычных ліній, якія будуць вырабляцца ў Савецкім Саюзе да канца сямігадкі, будзе выпускаць малады Мінскі завод. А такая гіганцкая работа па сіле толькі людзям, акрыленым натхняючай, светлай марай.

Няхай жыве і працвітае братняя дружба народаў СССР — крыніца сілы і магутнасці нашай многанацыянальнай сацыялістычнай дзяржавы!

У К А З

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

Аб узнагароджанні тав. Ціхановіча В. М. Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР

У сувязі з п'ятдзесцігоддзем з дня нараджэння і ўліваючы заслугі ў развіццё беларускага выдзельнага мастацтва, узнагародзіць мастака Ціхановіча Валодзія Мікалаевіча Ганаровай граматай Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОУ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, 22 кастрычніка 1959 года, г. Мінск.

У К А З

ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА САВЕТА БССР

Аб прысваенні салісту Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капелы Беларускай ССР тав. Юневічу В. І. ганаровага звання заслужанага артыста Беларускай ССР

За заслугі ў развіццё беларускай музычнай культуры прысвоіць салісту Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капелы Беларускай ССР тав. Юневічу Васілю Іосіфавічу ганаровае званне заслужанага артыста Беларускай ССР.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР В. КАЗЛОУ, Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Д. ЛУКАШЭВІЧ, 22 кастрычніка 1959 года, г. Мінск.

Хто будзе ўдзельнічаць у аглядах

Агляды калгасна-саўгаснай мастацкай самадзейнасці пачаліся. Сёлета на Віцебшчыне змагаюцца за званне лепшых, за права ўдзелу ў раённых і абласных аглядах 512 калгасных, 504 драматычных, 327 танцавальных, 140 музычных калектываў і 217 мастацкіх агітбрыгад.

Якія нямарадныя саўгасныя без трактара, так няма і сельскага клуба без мастацкай самадзейнасці. На працягу многіх год вельмі актыўна рыхтуюцца да аглядаў калектывы калгасна-саўгаснага Віцебскага, Багушэўскага, Лёзненскага, Гарадзкіскага раёнаў. Характэрна, што ў рэпертуар самадзейнасці ўсё больш уваходзяць класічныя творы. З другога боку гэты рэпертуар становіцца больш надлінным, у ім усё пачае і ярыць адлюстраванне жыццёвай сацыялістычнай вясні.

Далёка за межамі вобласці вядомы харавы калектыў калгаса «Знаветы Ільіча» Віцебскага раёна, які ўдзельнічаў у рэспубліканскай Дзяка самадзейнага мастацтва. І зараз так, якім кіруе самадзейнасцю кампазітар Юры Смірноў, падрыхтаваў вельмі і зместоўны праграму. Вяліка добра працуюць мастацкія гурткі ў саўгасе «Старасельскі» таго ж раёна.

За апошні час значна паўнеў рыхтуюцца тры вядомыя беларускія нацыянальныя інструментальныя ансамблы. У вобласці ёсць п'яць цымбалных аркестраў, якія многа працуюць над удасканаленнем свайго выканаўчага майстэрства. Асабліва трэба адзначыць музыкантаў калгаса «Перамога сацыялізму» Багушэўскага раёна (кіраўнік аркестра А. Смірноў). Да аглядаў яны падрыхтавалі многа беларускіх твораў.

Літаратурна-музычны кампазіцыя «Наша мета — камунізм» рыхтуюць творчы калектыў калгаса імя Леніна. Кампазіцыя расказвае аб вельмі сямігадовага плана, патрыятычна-савецкага народа і прапоўняе будучы калгаса. У настануючым яны прымуць удзел харавы, танцавальны і драматычны калектывы.

Вельмі радуюць поспехі самадзейнасці ў саўгасе «Крыніца» Лёзненскага раёна. Старшыня рабочага калгасна-саўгаснага клуба тав. Астапенка стварыў трохгалосны хор, скрыпніцкі-цымбалны аркестр. Саўгасны калектыў, які многа разоў ужо выступіў перад насельніцтвам, карыстаецца вялікай папулярнасцю.

Смела бярэцца сельскія драматычныя калектывы за пастанову «Многагалосны п'ес. Так, спектакль «Не верце ішчы» рыхтуюцца ў калгасе «40 год Кастрычніка» Лёзненскага раёна. У Багушэўскім раёне п'есу П. Данілава «Дзіносы на калгасе» рыхтуюць самадзейныя артысты калгаса «Перамога».

У аглядах шырока будуць удзельнічаць маладыя, створаныя сёлета, самадзейныя калектывы. Сярод іх — струныя сямейныя квартэты з Ветрынскага раёна, калектыў калгаса, які паклажа калгасную соіту, і шмат іншых.

Рыхтуюцца да аглядаў, упэўненыя не культуры імкнуцца як мага больш дапамагчы калгаснай самадзейнасці. Былі прадзелены кароткаметражныя курсы пры Мінскай перапрацоўчыку 267 кіраўнікоў харавых, драматычных і танцавальных калектываў. Акрамя таго ў калгасе накіравана 50 баяністаў, якія скончылі сямімесячныя курсы пры Мінскай перапрацоўчыку калгаснай самадзейнасці паміж калгасамі.

Часта ў нас практыкаваліся аб'ёмныя канцэрты паміж калгасамі.

М. ШИШКОУ, намеснік начальніка Віцебскага абласнога Упраўлення культуры.

Літаб'яднанне пры філармоніі

Праца літаратурнага аб'яднання пры Белдзяржфілармоніі, безумоўна, знойдзе вялікую падтрымку з боку многіх артыстаў нашай эстрады. Нельска адзначыць, што ў літаратурнай і ў сваю чаргу змяшчае маладых аўтараў са спецыфічнай эстрады, з творчым пошукам артыстаў разнастайнага жанра ўсё да сёння стаючыя вынікі.

Некаторыя з членаў літаб'яднання напісалі гумарыстычныя творы, якія прыняты да выканання артыстамі эстрады.

М. ШИШКОУ, артыст Белдзяржфілармоніі.

За мастацтва сацыялістычнага рэалізма

У Маскве адбыўся пленум праўлення Саюза мастакоў СССР, на якім былі абмеркаваны актуальныя пытанні развіцця савецкага мастацтвазнаўства і крытыкі, іх ролі ў барацьбе за сацыялістычны рэалізм.

Першы сакратар праўлення Саюза мастакоў С. Герасімаў у сваім дакладзе адзначыў, што першы абавязак крытыкі — падыходзіць да мастацтва і апяняць яго з пазіцыі партыі, разумець адказнасць і грамадзянскую задачу, якая ставіць перад мастацтвам будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Вялікая ролява па пленуме ішла аб тым, як трэба змагацца супраць усялякіх пільняў фармалістычнага мастацтва, растлумачаць яго неўвучна, дамагаючы і рэакцыйную сутнасць, змагацца за выхаванне здаровых эстэтычных густаў нашай моладзі. У гэтых адносінах савецкія

крытыкі павінны быць на парэдным краі барацьбы за сацыялістычны рэалізм.

Належнае месца ў выступленнях удзельнікаў пленума занялі пытанні аб майстэрстве крытыкі, аб прапагандае выдзельнага мастацтва сярод працоўных. Аб гэтым гаварылі мастакі В. Кемеяў, А. Фёдаруў-Давыдаў, Н. Недашывін, ленинградзец В. Броўкі, сverdлаўчанін Б. Паўлоўскі. Мастацтвазнаўцы нацыянальных рэспублік Савецкага Саюза Г. Партноў (Кіеў) М. Наджараў (Баку), П. Папоў (Ашхабад) і іншыя расказалі аб тым, як у іх абстацы справы з прапагандай выдзельнага мастацтва.

На пленуме з прамовай аб задачы мастацтвазнаўства і крытыкі ў барацьбе за новы ўздым савецкага выдзельнага мастацтва выступіў міністр культуры СССР М. Міхайлаў.

Універсітэты культуры за работай

Універсітэт культуры мінскага гарпрамсавета прышоўся па душы многім членам арцель прамысловай кааператыві. Ён увадзіў іх у вялікі свет літаратуры, музыкі, жыцця і кіно.

Жывую цікавасць выклікала гутарка народнага мастака БССР, скульптара Заіра Агура, якую ён праводзіў са слухачамі ў залах Дзяржаўнага мастацкага музея БССР. Яго расказ аб тым, як глядзец і адпываць творы выдзельнага мастацтва быў вельмі наглядны і даходлівы. Гэтымі днямі кандыдат філалагічных навук Е. Ленсу прычала лекцыю аб творчасці Міхаіла Шалава. Затым быў арганізаван прагляд фільма «Лёс чалавека». Пасля летняга перапынку па ўніверсітэце адбылося 8 заняткаў.

Папоўніўся за апошні час склад слухачоў і ва ўніверсітэце культуры пры Палцы культуры прафсаюзаў.

Тры яго факультэты наведваюць звыш 800 чалавек. Гэта — рабочыя мотавелазавода, гадзіннікавага завода, камвольнага камбіната і раду іншых прадпрыемстваў. У праграму ўключаны пытанні літаратуры і мастацтва, кіно, музыкі, хараграфіі, навіны навукі і тэхнікі. У якасці дадатковай формы заняткаў тут пачалі праводзіць чытацкія канферэнцыі. Слухачы надаюць гораца абмяркоўваць твор Ус. Кочатова «Браты Яроўны». Неўзабаве для ўдзельнікаў універсітэта будзе арганізаваны вечары пытанняў і адказаў.

Цяпер многія прадпрыемствы горада арганізуюць свае ўласныя ўніверсітэты культуры. Адзін з іх арганізавана на аўтамобільным заводзе. Цяпер у Мінску налічваецца дзясцят такіх універсітэтаў і некалькі музычных лектараў.

(БЕЛТА).

Сустрэча з пісьменнікам

Днямі адбылася сустрэча чытачоў Бабруйскай бібліятэкі імя М. Гоголя з пісьменнікам Аляксандрам Іванавым, аўтарам кнігі «На Далёкім Усходзе».

Чытачы Мінскага, Мельніцкага, Саголева падзяліліся ўражаннямі аб

рамане. Затым, шпільа сустрэты прысутным, выступіў аўтар кнігі. Ён падрабозна расказаў аб рабоце над раманам, адказаў на шматлікія пытанні.

В. ВЯРЫГА.

Фота Н. Граноўскага. Фотарэпродукцыя ТАСС.

МАСКВА. Красная плошча.

Творчая сталасць

(Заканчэнне. Пачатак на 3-й стар.)

Глядзеш у выязданы далі і бачыш на гарызонце новыя светлыя з'явы камунізму ўвабачна з'ява творцаў. Яскрава сведчанне гэтага творца вершаў «Поступ» (1950), у якой сабраны творы, напісаныя на працягу 1945—1949 гг. Назва як незвычайна трывалая. Яна сімвалізаваў сапраўды поспех аўтара да магчымай дасканаласці мастацкай творчасці.

У «Поступе» паэт знаходзіць спежкі-дарожкі да душы і сэрца свайго чытача, якую ён тэму ён ні краўца. А тэму у яго — здымлючае м'ястэцтва. Прэтым астрым, поўным гучыняй гераічнай эпохі «Камуністаў» (1949) — так называў аўтар свой праграмы твор аб радаслоўнай нашай пакалення, твор, якім адчуваецца «Поступ». І хоць духовае аблічча кожнага з прадстаўнікоў новага пакалення камуністаў раскрыта не на поўную сілу мастацкага таленту паэта, тым не менш верш хваляе сваёй эмацыянальнай шчырасцю і баявым духам. Ужо сам чытач верша, напісаны на высокай музычнай носьце, уласцівай гераічным народным песням, настройвае чытача на радасны і ўзвысаны тон і напаяе душу светлым адчуваннем годнасці за камуністаў і іх сімвол — прафаванічнага прагрэсу. Паэт шыра і проста гаворыць пра сваё пакаленне:

Узыходзіць яно да пачатку шляхоў,
Да прамоў у раўкомах і сцягаў
вясных.
Прыймаю непашторную мужнасць
башкоў
«Пакаленне сагонянішч будаўнікоў»

Камуністы, сымны камуністаў

Паэт заклікае «глынуць у прошласці і сэрцам успамінаць» вялікіх доўгалеіў новых эр. Зяклікае аладца любові і ляману тым, што першымі закладвалі памуркі ўсёнараднага шчасця і па-працоўна пракаралі яго дзёмнуіч ўрадацтва. «Глынуць у прошласці і сэрцам усё ўспамінаць: холадныя думкі і сэрца пад Цемзай брыстай Маніфест камуністаў алажы камуніст, ён—прабачыць, з якой жямукуніст ралі камуністы, сымны камуністаў! Дзя напачатку Ільіч укладзе наказ, уздымае паўстанне, гартуе праўдзіваць, угылаецца ў далеч і бачыш той час, што ўжо яваю стаўся для кожнага з нас, камуністы, сымны камуністаў».

Рэфран гэты гучыць у каныц кожнай страфы як урачысты зварот да тых, хто ў суюжы і мароз, лютую непатадз і ў хвіліны казіі, драматычна выправаваіну лёсу чалавечта, заўсёды наперадзе, у авангардзе барацьбы за шчасце народаў і справядлівасць на зямлі.

У вершах «Абшчанне», «Кілаграм солі», «Дом салдата», «Трываласці» і многіх іншых, напісаных пазней, паэт развівае тэму дзейнасці камуністаў у дні мірнай стваральнай працы. Не ўсе, праўда, гэтыя вершы роўна ў мастацкіх адносінах. Часам жыццёвыя вобразы паэза падмяняюцца ў іх апісальніцтвам.

Новым значным крокам наперад у творчым творце паэта быў яго наступны зборнік вершаў «Моноіа сэрца» (1955). Аўтар выступае ў ім як сталы, спрактыкаваны майстра мастацкага слова, вершы і пены якога вясцячюа глыбінэй думкі і аргінальнасцю формы, свежасцю і абалынасцю вобразных вышлечных сродкаў і сапраўды чалавечай лірычнасцю і непасрэднасцю паучышчю.

У гэтай кнізе да ліку твораў паэта, у якіх мастацкая майстэрства аргінальна зрастаецца з філасофскай думкай, значнай сацыяльнай ідэяй, ладзець вершы «Каб даром памінулі», «Цяжкі «Асненне падарожжа» («Терад

дарогай», «Запрашэнне на возера Нарач», «Ведрыца» і інш.), «Права на верш», «Экзаме», «Вільнянка» і многія другія, па-свойму прыгожыя і значныя.

Неад'емная ідэяна-мастацкая асаблівасць пазней Лужаніна—сэрцавіная патрыятычная любовь да свайёй савецкай башкаўшчыны, да яе падобі і джасоў, азёр і рэк, да яе неабсяжных, блакітных прастораў, на якіх краісуюцца першакласныя індустрыяльныя гіганты, добраўпарадкаваныя гарады і калёсы, да прасторы, пакрытай белымі сажамі асфальтавымі дарогі і бліскучай сталюю чыгуначным рэк. Не выпадкова паэт у першы «Каб даром памінулі», якім адкрыла кнігу, праводзіць гістарычную аналогію паміж старжымі і наўгародскімі ўсмішкамі і будаўнічымі камунізма, якія робяць велічым справы:

Каб заўтрашні майстар
Па спіялай знаходзіць
Нас добрым успоміў,
Як мы наўгародаў.

У «Запрашэнні на возера Нарач» патрыятычныя думы выліваюцца ў поўныя патрыятычна характа карціны і вобразы. Звяртаючыся да свайё сёбро, паэт вельмі запрашае: «Давяіне агледзім наш добры прастор, каняны ў Палесці, падыёманскі поплаў, у люстры зірнем палацкіх азёр, пашлаем зірнем над поўножы Цёпал». Але прыгажэй за ўсе чароўнае Нарачанскае возера Яно

Прозрыстае—можна каменне
алічыць,
Блакітнае—неба ў ім палавіна,
Багатае—рыба лускою блішчыць,
Магунтае—слава ад башкі да сына.

Паэт радзюча мірнаму ўлоу на-нарачанскіх рыбакіў і разам з тым горка смуткуе, што ён жоўтыя твары заморскіх лаўно імглоу апаў паялоў рэактыўны. Так патрыятычная любовь да роднага краю пераастае ў трывожныя клопаты за лёс людзей, якім імперыялістычна атамнічкі прагражало пагібелью.

Здарэацца часам з пэтатамі, калі іх мастацкі талент пасля доўгага выпяляння прывавацца раптам. Талы паэт дасягае вышніх свайё творчасці. Аналогія гэтая мае непасрэднае дачыненне да Максіма Лужаніна і асаблів да яго судовага твора «Ведрыца». Напісаныя на матывах народных падавіну, аргінальнае па форме і вобразных сродках, прываваца на сардэчнай настройвацца, якая і моцная па глыбінні паучышчю і душэўных перажываніў. «Ведрыца»—яскравае сведчанне самабытнага таленту пісьмніка. На жалы, няма магчымасці сказаць тут крыху больш аб гэтай чароўніцы і казачнай прыгажуні. Згудзленая панічю, Ведрыца ператварылася ў буйную рэчку, што знайшла сабе неспакойнае, бурлівае выісць у шырокі і вольны прастор Чорнага мора. «Спірацца, я гадавалі ўсёй вёскай. У багатых сучужыла яна ваданасць, ды затое ўдзяла краса незвычайная, вочы ясныя, косы даўгімі рудкамі».

Паэт праішоў значны творчы шлях праз выправавіну і пошукі, пакуль не знайшч свайё месца ў савецкай літаратуры.

Паэт заўсёды быў і застаецца сёння верным эстэтычным знапатам сацыялістычнага рэалізма. Сведкам гэтаму—уся яго трынацінацігадовая літаратурная дзейнасць, не кажучы ўжо аб першых, у якіх спецыяльна выкаладзена эстэтычнае крола аўтара: «Якубу Коласу», «Права на верш», «Янку Купалу», «Радкі мае», «Правадзіца» і інш.

Хочацца пажадаць бляўтары, каб ён далей ішоў у баях здабытай пуніваіні і парадкаваў нашата чытача на новымі выдатнымі творамі пазей. Сцяпан МАЯХРОВІЧ.

ПІСЬМО У РЕДАКЦЫЮ

Газеты прадаюць у нагрукку

У раённым цэнтры Лунінец зусім дрэнна працуе кіеск Саюздруку, якім загадвае Т. Байда. Тут рэзка можна куць свежую газету. Які правіла, кіеск адчыняе на дзве галіны пазней вызначанага часу. І не дзіва, што тут утворылася залежка газет—звыш чатырох трынацінацігадоў.

Райарганізатар Саюздруку тав. Бадуева замест таго, каб наладзіць добрую работу кіеска, рэалізуе гэтыя залежы газет пакупніку праз чарочныя магазіны і ларкі. Хоца пакупнік не хоча, а тут абавязкова работнікі прылажыа патавжова з яго 20 капеек за тое, што загарнілі яго ў старою газету кульняны крэм, мяса ці селядцы.

Час работнікаў Лунінецкай канторы сувязі наладзіць як след прапаганду і продаж свежых газет і часопісаў.

А. КАЗІМІРАЎ.

КНІЖНЫЯ СКАРБЫ — НАРОДУ

У пошуках чытача

Чытачы нашай бібліятэкі самых розных узростаў і прафесій. Іх налічваецца амаль чатыры тысячы чалавек. Гэта пераважна студэнты, работчы, служачыя. І кожнаму з іх мы павіны параіць цікава і патрабную кнігу. Сёння бібліятэкары недастаткова добра ведць толькі літаратуру. Прымірамадзіны кнігі трабую ўважліва і індывідуальна асаблівасці кожнага чытача: адукацыю, узрост, густ і г. д.

Прапагандаваць кнігу сярод тых, хто сам прышоў у бібліятэку, не так цяжка. А як зацікавіць літаратурай другіх жанароў раёна, для якіх кніжка яшчэ не стала блізім сябрам і спадарожнікам жыцця, тых, хто яшчэ абмінае бібліятэку.

Адным нам, работнікам бібліятэкі, была б не пат сілу гэтая складаная справа. На запамінаў прыйшоў бібліятэчны савет і актыў чытачоў. Перш за ўсё мы склаў картатэку свайё чытачоў. Карткі расставілі па назвах вуліц, па парадку нумароў дамоў і кватэр. Такім чынам мы дэведзілі, у якіх імях і кватарах няма нашых чытачоў. Усім ім мы паслалі запра-

шальныя паштоўкі з указаннем дакладнага адрасу нашай бібліятэкі.

У чытальнай зале і на аб'явенне-не мы паслалі зварот да чытачоў, у якім прасім дапамагчы нам высветліць, ці ёсць жыхары іх дома з'яўляюцца чытачамі. Тых, хто не каарыстаецца кнігамі бібліятэкі, прасім заісацца ў нашу бібліятэку.

Паміж членамі бібліятэчнага савета размеркаваны ўчасткі вуліц і дама, з жыхарамі якіх неабходна прасіць кніжку аб ролі бібліятэкі і кнігі ў жыцці чалавека. Гэтая работа ўжо дала станоўчыя вынікі. Новымі нашымі чытачамі цяпер сталі і тым, каму мы паслалі запрашальныя паштоўкі і з якімі праводзілі аднаведную работу па прапагандзе кнігі.

Член бібліятэчнага савета Алена Рыгоравна Саўчанка правяла гутаркі з усімі жыхарамі многакватэрнага дома № 4 па вуліцы Старажубоўскай. Высветлілася, што тут, у пятай кватэры ніхто не з'яўляўся чытачом ні адной бібліятэкі. Пасля таго, як А. Саўчанка пабывала ў гэтай кватэры, усе яе жыхары заісацілі чытачамі нашай бібліятэкі.

Я Н І Н А

Іван СІНЯЎСКІ

АПАВЯДАННЕ

Яніна з кабінета хірургіі накіравалася ў прыёмны пакой.

— Цяця Феня, хто тут мне з'явіўся?

— А я адкуль ведаю? — адказала спакойным, крыху грубаватым голасам даяжурная сястра.

Асцэрожна, быццам тэлефонная трубка была гарачая, Яніна прыклала не да вуха.

— Ало!..

«Гэта ж ён, Міша!..» — пазнала яна голас знаёмага хлопца. Нейкі момант Яніна ніяк не магла аваладаць сабою — хацелася і смяяцца, і плакаць. Набраўшы поўнай грудзі паветра, яна нарэшце загаварыла: — Яніна слухае...

Давучына даўла кожнае яго слова, зрадкую ўстаўляючы «але, так, добра...»

Пасля раэмоны Яніна гатова была кінуць абдымаць даяжурную сястру, якая сідзела за сталом і задумлена глядзела ў акно.

— Цяця Феня, у вас першае спячканне было? — запытала Яніна і тут жа, сустраўшыся са здаўленым позіркам жанчыны, дадала: — Не дыпер, выдома, а ў маладосці...

— А як жа, было, табука, — бы-ло, — цяця Феня ўдэўка, — і не адно. Як хадзіла ў дэўках, джю мой чалавек і дна, бывала, не мог пражыць, каб са мной не пабачыцца.

— А ў мяне сёння першае спячканне, — Яніна ўсміхнулася і, пацалаваўшы сіваласцю галаву цяці Фені, выбегла з пакою. Лаучы ў гардароб па амаль ужо апусцелым калідоры, Яніна пацнула, як у прыёмным пакоі раптам загаманілі:

— Дзе прафесар?! Дзе прафесара трыба...

— Яніна спынілася? Не доўга думуючы, завярнула і пайшла назад.

— Цяця Феня, што там за крык?

— Дайца прывезлі абвечнае...

— І вельмі? — дапытвалася Яніна.

— Наўжо ж. Месца на ім жывога няма...

— А дзе зараз тое даіца?

— Панесі ў кабінет хірургіі. А мяне па прафесара паслалі, — і мездэстра пабегла.

Яніна стаяла і думала. Яна выпрашала, што ёй раіць: вярнуцца ў кабінет хірургіі ці ісць ў гард. Сёлет яна канчала чварцты курс медыцынскага і зараз праходзіла вытворную практыку. І фактычна ў клініцы яна была збоку-прыбеку, як кажучы. А дэ, паглядзіць на тое ўдзіца ці не—нічога, явдома, не змеінацца. Жыццё яго будзе залежаць ад прафесара і ўрачоў, але не ад яе, практыканткі. Да таго ж у Яніны прызначана спячканне...

І ўсё ж яна засталася. Накінуўшы хадаць, Яніна падзялася на другі паверх, дзе быў кабінет хірургіі.

Даверы кабінета былі прыадчынены. Яніне здалася, што там нікога няма. І толькі пераступіўшы парог, яна ўбачыла твар ўрачоў, якія тоўпіліся ля стала. Ваючыся парухімі, практыкантка асцэрожна прычліла даверы і з затоечным дыханнем наблізілася да стала.

Многіх з тых, хто там быў, Яніна ведала ў твар, але было тут шмат такіх, каго яна бачыла ўпершыню. Дя аперацыйнага стала стаў сям прафесар Мікалай Мікалаевіч, і ён зарад хацелася быць ля яго. Аднак пра-бярца наперад яна не стала. Тады нехта з урачоў (Яніна няват не на-парэла заўважыць—хто) асцэрожна ўздыў яе над руку, і падобі да стала.

— Зірніце, калега. Перад намі выключана ціжкі вышпадок...

Яніна памярцела: на аперацыйным сталае ляжала дзевяці з чварца-рымі, светлымі, як лён, валасамі. Твары з упалымі шчокамі быў нерухома, вочы заплюшчаныя. Па ўсім целе даіцы былі страшэнныя пудры-ладам аб творчасці П. Прыходзькі

«Дзе ж яна гэтак абпякалася?» — падунала Яніна. Нейкі момант нічога, акрамя хворага даіцы, яна не заўважала, — так моцна была ўра-жана. Але вась загуў спакойны, як заўсёды, голас Мікалая Мікалаевіча.

— Дайца можна выратаваць...

— Гэта праўда, прафесар!.. — вы-рвалася ў Яніны.

Прафесар строга звёў бровы:

— Праўда. Але для гэтага неаб-ходна зараз жа зрабіць некалькі пластычных аперацый. Паўтарю: некалькі, прычым, як мага хутчэй! — Тут прафесар зірнуў на Яніну (а. Таўда толькі здаўся ёй?) І неш-та шашнуў асістэнтам. Потым ён зноў павярнуўся да дзевяціны.

— Я... я разумею вас, — прамо-віла Яніна, заікаючыся. У яе галаве дзімаканна забегалі думкі. Яна не сумнявалася, што прафесар не вы-падкова глядзеш на яе, што ён ча-кае дапамогі. Мікалай Мікалаевіч ясна ж сказаў: хворай дзевяціны трыба рабіць пластычныя аперацыі... Яніна авыла вакоя сабе вачыма і Яніна больш адзілася. Усе глядзеші зарад на яе і, як быццам, чыкалі нейкага слова. Што яны хочучы ад яе? Так, так... Яны чакаюць яе згоды даць частынку скуру для перасадкі няшчаснай дзевяціны. Што ж, гэта зрабіць можа і нястрашна. І яна ўзніла галаву і вярэда сказала:—Я згодна, прафесар, дамагчы гэтай дзевяціны.

— Мы на гэта і спадзяваліся, — пахваліў Яніну прафесар. Аднак, даўчы хворай, — Мікалай Мікалаевіч кінуў галаву ў бок дзевяціны, — аднаго чалавеча будзе мала... Вы мяне разумеце?

— Разумею, прафесар, — Яніна крыху намаўчала, а потым няўпэ-внена дадала: — Можна, прафесар, я ў інстытуце знайду каго-небудзь? Я пагавару з сяброўкамі.

... Яніна не памятала, як забегла ў гардароб, апранула паліто і выска-чыла на вуліцу.

Незадоўга да гэтага ішоў дождж, і зарад на асфальце блішчалі маленькі лужычкі і асіпалыцца свеціла сонца. Яніна закружылася на секунду, потым, пераскокачы праз сту-пешку, збегла на тратуар і заісапа-далася да тралейбусага прыпынку.

Мінула больш за дзесяць хвілін, а тралейбус ўсё не было. Яніна, сціўшы зубы, сивала сяды-туды і нецярпліва паглядзела на наручны гадзіннік. Нарэшце, з-за павароту выскочыла легкавое таксі. Яніна падняла руку.

— Вязіце да медыцынстута. Хутчэй толькі, — напросіла яна шафёра.

— Па горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

— На горадзе вельмі хутка ездзіць забаронена, — заўважыў шафёр, пасля хіравата ўсміхнуўся і спы-таў: — Што, на спячканне спяш-аеся?

— Ат, кіньце вы! — абурлася Яніна. — Калі хочаце ведаць, дык ад нас з вамі залежыць лёс хворай дзевяціны. Вось!..

